

Z Á K O N
ze dne 6. ledna 2005

o národnostních a etnických menšinách a regionálním jazyce

(Sb. z. z 2005 r. Č. 17, poz. 141, Č. 62, poz. 550)

Hlava I.
Obecná ustanovení

Čl. 1. Zákon upravuje záležitosti spojené se zachováním a rozvojem kulturní identity národnostní a etnické menšiny a se zachováním a rozvojem regionálního jazyka, a také způsob realizace zásady rovného přístupu bez ohledu na etnický původ a určuje úkoly a kompetence organů státní správy a územních samosprávních jednotek v oblasti těchto věcí.

Čl. 2. 1. Národnostní menšinou, ve smyslu zákona, je skupina polských občanů, která souhrnně splňuje následující podmínky:

- 1) je méně početná než zbývající část obyvatelstva Polské republiky;
- 2) zásadním způsobem se liší od ostatních občanů jazykem, kulturou nebo tradicemi;
- 3) usiluje o zachování svého jazyka, kultury nebo tradice;
- 4) uvědomuje si vlastní historickou národní identitu a směřuje k její deklaraci a ochraně;
- 5) její předkové obývali současné území Polské republiky přinejmenším 100 let;
- 6) identifikuje se s národem organizovaným ve vlastním státě.

2. Za národnostní menšiny jsou považovány následující menšiny:

- 1) běloruská;
- 2) česká;
- 3) litevská;
- 4) německá;
- 5) arménská;
- 6) ruská;
- 7) slovenská;
- 8) ukrajinská;
- 9) židovská.

3. Etnickou menšinou, ve smyslu zákona, je skupina polských občanů, která souhrnně splňuje následující podmínky:

- 1) je méně početná než zbývající část obyvatelstva Polské republiky;
- 2) zásadním způsobem se liší od ostatních občanů jazykem, kulturou nebo tradicemi;
- 3) usiluje o zachování svého jazyka, kultury nebo tradice;
- 4) uvědomuje si vlastní historickou etnickou identitu a směřuje k její deklaraci a ochraně;
- 5) její předkové obývali současné území Polské republiky přinejmenším 100 let;
- 6) neidentifikuje se s národem organizovaným ve vlastním státě.

4. Za etnické menšiny jsou považovány následující menšiny:

- 1) karaimská;
- 2) lemkovská;
- 3) romská;
- 4) tatarská.

Čl. 3. Kdykoli je v zákoně řeč o:

- 1) menšinách - chápe se tím národnostní a etnické menšiny, o nichž je řeč v čl. 2;
- 2) menšinovém jazyce - chápe se tím vlastní jazyk národnostní nebo etnické menšiny, o je řeč v čl. 2

Čl. 4. 1. Každý příslušník národnostní menšiny má právo svobodně si zvolit, zda chce či nechce být za takového příslušníka považován, a žádná nevýhoda nesmí vzejít z této volby nebo z výkonu práv s ní spojených.

2. Nikdo nemůže mít povinnost, jinak než na základě zákona, sdělovat informaci o vlastní příslušnosti k menšině nebo sdělovat svůj původ, jazyk či náboženství.

3. Nikdo nemůže mít povinnost prokazovat vlastní příslušnost k dané menšině.

4. Příslušníci národnostních menšin mohou vykonávat práva a požívat svobod, vyplývající ze zásad zakotvených v tomto zákoně, jednotlivě, jakož i společně s jinými příslušníky své menšiny.

Čl. 5. 1. Je zakázáno činit opatření mající za cíl asimilaci příslušníků menšin, jsou-li tato opatření používána proti jejich vůli.

2. Je zakázáno činit opatření mající za cíl změnu národnostních nebo etnických poměrů na územích obývaných menšinami.

Čl. 6. 1. Je zakázána diskriminace na základě příslušnosti k menšině.

2. Orgány veřejné správy jsou povinny činit příslušná opatření k:

- 1) podpoře plné a účinné rovnosti v oblasti hospodářského, společenského, politického a kulturního života mezi příslušníky menšin a příslušníky většiny;
- 2) ochraně osob, které jsou předmětem diskriminace, nepřátelství či násilí na základě jejich příslušnosti k menšině;
- 3) posilování mezikulturního dialogu.

Hlava II.

Užívání menšinového jazyka

Čl. 7. 1. Příslušníci menšin mají právo užívat a psát svá křestní jména a příjmení v souladu s pravopisem menšinového jazyka, obzvláště při zápisu do matriky a průkazu totožnosti.

2. Křestní jména a příjmení příslušníků menšin zapsaná v jiné abecedě než latince podléhají transliteraci.

3. Ministr odpovědný ve věcech veřejné správy v dohodě s ministrem odpovědným ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin určí, prostřednictvím nařízení, způsob transliterace, o níž je řeč v odst. 2, s přihlédnutím k pravopisu menšinového jazyka.

Čl. 8. Příslušníci menšin mají právo především na:

- 1) svobodné užívání menšinového jazyka v soukromém životě i na

veřejnosti;

- 2) šíření a výměnu informací v menšinovém jazyce;
- 3) zveřejňování informací soukromého charakteru v menšinovém jazyce;
- 4) výuku menšinového jazyka nebo v menšinovém jazyce.

Čl. 9. 1. Před orgány obce, vedle úředního jazyka, může být užíván, jako pomocný jazyk, menšinový jazyk.

2. Pomocný jazyk může být užíván pouze v obcích, v nichž počet obyvatel obce patřících k menšině, jejíž jazyk má být užíván jako pomocný jazyk, není nižší než 20 % celkového počtu obyvatel obce a které byly zapsány do Úředního registru obcí, v nichž je užíván pomocný jazyk, dále nazývaný "Úřední registr".

3. Možnost užívání pomocného jazyka znamená, že příslušníci menšin, s výhradou odst. 5, mají právo:

- 1) obracet se na orgány obce v pomocném jazyce formou písemnou i ústní;
- 2) obdržet, na výraznou žádost, odpověď rovněž v tomto pomocném jazyce formou písemnou i ústní.

4. Připouští se podání žádosti v pomocném jazyce. Podání žádosti v pomocném jazyce není důvodem k ponechání žádosti bez projednání.

5. Odvolací procedura probíhá výlučně v úředním jazyce.

6. Nikdo nemůže odmítnout vydání nařízení či posudku zhotoveného ve shodě se zákonem v úředním jazyce, vyžadují-li okolnosti jeho neodkladné vyřízení, aby bylo dosaženo cíle.

7. Pochybnosti jsou rozřešeny na základě dokumentu zhotoveného v úředním jazyce.

Čl. 10. 1. Zápis do Úředního registru provádí Úřední registr řídicí ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin, na základě návrhu rady obce.

2. Návrh, o němž je řeč v odst. 1, musí obsahovat především úřední údaje o počtu obyvatel obce včetně počtu obyvatel patřících k menšině, jejíž jazyk má být užíván jako pomocný jazyk, a usnesení rady obce o souhlasu se zavedením pomocného jazyka spolu s určením menšinového jazyka, který má být jazykem pomocným.

3. Před provedením zápisu do Úředního registru ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin ověří návrh, o němž je řeč v odst. 1. Ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin může provedení zápisu Úředního registru odmítnout, nespĺňuje-li návrh požadavky stanovené v odst. 2.

4. Ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin odmítne provedení zápisu do Úředního registru, je-li počet obyvatel obce patřících k menšině, jejíž jazyk má být užíván jako jazyk pomocný, nižší než 20 % celkového počtu obyvatel této obce.

5. Po odmítnutí provedení zápisu do Úředního registru má rada obce právo na stížnost k správnímu soudu.

6. Ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin na návrh rady obce vymazuje obec z Úředního registru.

7. Ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin v dohodě s ministrem odpovědným ve věcech veřejné správy určí, prostřednictvím nařízení, způsob vedení Úředního registru a vzor návrhu, o němž je řeč v odst. 1, se zvláštním přihlédnutím k údajům umožňujícím jednoznačnou identifikaci obce (název kraje, tj vojvodství; název okresu, název obce) a k informacím, o nichž je řeč v odst. 2.

Čl. 11. 1. V obci zapsané do Úředního registru může být pracovníkům zaměstnaným na obecním úřadě, v pomocných jednotkách či ekonomických odborech obce přiznána dávka z titulu znalosti pomocného jazyka závazného na území dané obce. Zásady přiznávání dávky a její výši určují předpisy týkající se zásad odměňování pracovníků samospráv.

2. Znalost pomocného jazyka potvrzuje diplom, osvědčení nebo certifikát.

3. Ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin v dohodě s ministrem odpovědným ve věcech školství a výchovy stanoví, prostřednictvím nařízení, výkaz diplomů, osvědčení nebo certifikátů, o nichž je řeč v odst. 2, s přihlédnutím ke všem menšinovým jazykům.

Čl. 12. 1. Dodatečné tradiční názvy v menšinovém jazyce mohou být užívány vedle:

1) úředních místních názvů a názvů fyziografických objektů,

2) názvů ulic

- ustálených v polském jazyce na základě zvláštních předpisů.

2. Dodatečné názvy, o nichž je řeč v odst. 1, mohou být užívány pouze na území obcí zapsaných do Registru obcí, řízeném ministrem odpovědným ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin, na jejichž území jsou užívány názvy v menšinovém jazyce, dále zvaného "Registrem obcí". Zápis do Registru obcí provádí ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin na návrh rady obce, na jejímž území mají být tyto názvy užívány, s výhradou odst.

7 a čl. 13 odst. 1-7.

3. Dodatečné názvy, o nichž je řeč v odst. 1, nesmí navazovat na názvy z období 1933-1945, pojmenovanými orgány Německé Třetí říše nebo Svazu sovětských socialistických republik.

4. Dodatečné názvy, o nichž je řeč v odst. 1, mohou být zavedeny na území celé obce nebo v jednotlivých místech.

5. Dodatečné názvy, o nichž je řeč v odst. 1, jsou umísťovány po názvech v polském jazyce a nemohou být používány samostatně.

6. Stanovení dodatečného názvu v menšinovém jazyce respektuje pravopis tohoto jazyka.

7. Dodatečný místní název nebo název fyziografického objektu v menšinovém jazyce může být stanoven na návrh rady obce, pokud:

1) počet obyvatel obce patřících k menšině není nižší než 20 % celkového počtu obyvatel této obce, nebo se, v případě obydlené obce, pro stanovení dodatečného místního názvu v menšinovém jazyce vyslovila v konzultacích, vedených způsobem určeným v čl. 5a odst. 2 zákona ze dne 8. března 1990 o obecní samosprávě (Sb. z. z 2001 Č. 142, poz. 191, v pozd. zn.)[1], více než polovina obyvatel této obce, účastnících se konzultací;

2) návrh rady obce získal pozitivní hodnocení Komise místních názvů a názvů fyziografických objektů, zřízené na základě zákona ze dne 29. srpna 2003 o úředních místních názvech a fyziografických objektech (Sb. z. Č. 166, poz. 1612).

8. Ke stanovení dodatečných názvů ulic v menšinovém jazyce jsou používány ustanovení zákona, o němž je řeč v odst. 7 bod 1.

Čl. 13. 1. Rada obce předkládá návrh, o němž je řeč v čl. 12 odst. 7, na základě návrhu obyvatel obce patřících k menšině nebo z vlastní iniciativy. V případě návrhu týkajícího se názvu obydlené obce je rada obce povinna v této věci předem zorganizovat konzultace s obyvateli této obce, způsobem určeným v čl. 5a odst. 2 zákona o obecní samosprávě.

2. Rada obce předkládá návrh, o němž je řeč v čl. 12 odst. 7, ministroví odpovědnému ve věci náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin prostřednictvím hejtmana (tj. vojvody).

3. Návrh, o němž je řeč v čl. 12 odst. 7, musí obsahovat:

- 1) usnesení rady obce ve věci stanovení dodatečného místního názvu nebo názvu fyziografického objektu;
- 2) správné znění úředního místního názvu nebo názvu fyziografického objektu v polském jazyce;
- 3) v případě fyziografického objektu - posudky krajských (tj. vojvodských) úřadů, na jejichž území se objekt nachází,
- 4) doporučené znění dodatečného názvu v menšinovém jazyce;
- 5) komentář výsledků konzultací, o nichž je řeč v odst. 1 a v čl. 12 odst. 7 bod 1;
- 6) informaci o finančních nákladech zavedení doporučené změny.

4. Požadavek vyjádření posudku se považuje za splněný v případě nevyjádření posudku, o čemž je řeč v odst. 3 bod 3, v termínu do 30 dnů ode dne obdržení požadavku na posudek.

5. Hejtman (tj. vojvoda) je povinen předat ministrovi odpovědnému ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin návrh, o němž je řeč v čl. 12 odst. 7, ne později než během 30 dnů ode dne jeho obdržení a připojit svůj posudek. Ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin předá návrh k posouzení Komisi místních názvů a názvů fyziografických objektů. Komise místních názvů a názvů fyziografických objektů představí ministrovi odpovědnému ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin svůj posudek, prostřednictvím ministra odpovědného ve věcech veřejné správy, neprodleně po seznámení se s návrhem.

6. Dodatečný místní název nebo název fyziografického objektu v menšinovém jazyce je považován za stanovený, pokud byl zapsán do Registru obcí.

7. Zápis, o němž je řeč v odst. 6, provádí ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin po obdržení pozitivního posudku Komise místních názvů a názvů fyziografických objektů.

8. Ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin odmítne zápis místního názvu nebo názvu fyziografického objektu v menšinovém jazyce do Registru obcí nebo vymaže název z tohoto Registru, bude-li navazovat na název z období 1933-1945, pojmenovaný orgány Německé Třetí říše nebo Svazu sovětských socialistických republik.

9. Po odmítnutí provedení zápisu, o němž je řeč v odst. 6, a po vymazání, o němž je řeč v odst. 8, má rada obce právo na stížnost k správnímu soudu.

10. Ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin v dohodě s ministrem odpovědným ve věcech veřejné správy stanoví, prostřednictvím nařízení, vzory návrhů rady obce:

- 1) o zápis obce do Registru obcí,
- 2) o stanovení dodatečného místního názvu nebo názvu fyziografického objektu v menšinovém jazyce

- s přihlédnutím k podrobnému rozsahu informací zveřejňovaných v Registru obcí.

11. Ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin v dohodě s ministrem odpovědným ve věcech veřejné správy určí, prostřednictvím nařízení, způsob vedení Registru obcí a podrobný rozsah informací zveřejňovaných v tomto Registru, s přihlédnutím k určení kraje (tj. vojvodství) a okresu, na jejichž území se obec nachází, názvu obce, úřednímu místnímu názvu nebo názvu fyziografického objektu a dodatečného názvu v menšinovém jazyce.

12. Ministr odpovědný ve věcech dopravy v dohodě s ministrem odpovědným ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin a s ministrem odpovědným ve věcech veřejné správy stanoví, prostřednictvím nařízení, podrobnosti týkající se umístění

dodatečných názvů v menšinovém jazyce na dopravních značkách, se zvláštním přihlédnutím k velikosti a stylu písma názvů v polském jazyce a v jazyce menšinovém.

Čl. 14. Počtem obyvatel obce patřících k menšině, o níž je řeč v čl. 9 odst. 2, čl. 10 odst. 4 a čl. 12 odst. 7 bod 1, je třeba chápat počet stanovený úředně jako výsledek posledního sčítání obyvatelstva.

Čl. 15. 1. Náklady spojené se zavedením a užíváním pomocného jazyka na území obce a náklady spojené se zavedením dodatečných názvů, o nichž je řeč. v čl. 12 odst. 1, v menšinovém jazyce nese, s výhradou odst. 2, rozpočet obce.

2. Náklady spojené s výměnou informačních tabulí, plynoucí ze stanovení dodatečného místního názvu nebo názvu fyziografického objektu v menšinovém jazyce nese státní rozpočet.

Čl. 16 Ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin zařizuje překlad toho zákona do menšinových jazyků.

Hlava III. Školství a kultura

Čl. 17. Realizace práva příslušníků menšiny na výuku menšinového jazyka nebo v menšinovém jazyce, a také práva těchto příslušníků na výuku dějepisu a kultury menšiny probíhá podle zásad a způsobů určených v zákoně ze dne 7. září 1991 o systému školství (Sb. zák. z 2004 r., Č. 256, poz. 2572 a Č. 281, poz. 2781)

Čl. 18. 1. Orgány veřejné správy mají povinnost činit příslušná opatření na podporu činnosti směřující k ochraně, uchování a rozvoji kulturní identity menšiny.

2. Opatřeními, o nichž je řeč v odst. 1, mohou být především účelové dotace nebo dotace pro subjekty na:

- 1) činnost kulturních institucí, uměleckého hnutí, tvorbu menšiny a také uměleckých akcí o zásadní důležitosti pro kulturu menšiny;
- 2) investice sloužící k zachování kulturní identity menšiny
- 3) publikaci knih, časopisů, periodik a letáků v menšinových jazycích nebo v polském jazyce, v tištěné podobě i v jiných způsobech záznamu obrazu a zvuku;
- 4) podporu televizních programů a rozhlasových pořadů provozovaných menšinami;
- 5) ochranu míst spojených s kulturou menšiny;
- 6) osvětovou činnost;
- 7) provozování knihoven a dokumentace kulturního a uměleckého života menšiny;
- 8) vzdělávání dětí a mládeže realizované v různých podobách;
- 9) propagaci vědomí o menšinách;
- 10) jiné programy uskutečňující cíle, o nichž je řeč v odst. 1, a podporující občanskou integraci menšiny.

3. Dotace, o nichž je řeč v odst. 2, přiznáváné z části státního rozpočtu, již disponuje ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin, mohou být přiznávány s pominutím nabídek veřejné soutěže. Ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin každoročně vyhlašuje zásady postupu ve věcech poskytování dotací, o nichž je řeč v odst. 2. Ustanovení čl. 14-18 zákona ze dne 24. dubna 2003 o veřejně prospěšné činnosti a dobročinnosti (Sb. z.

Č. 96, poz. 873 a z 2004 r. Č. 64, poz. 593, Č. 116, poz. 1203 a Č. 210, poz. 2135) jsou patřičně naplňována.

4. Opatřeními, o nichž je řeč v odst. 1, mohou být rovněž prostředky přidělené z rozpočtu jednotky územní samosprávy organizacím nebo institucím plnícím úkoly vedoucí k ochraně, zachování a rozvoji kulturní identity menšiny.

5. Dotace subjektům, o nichž je řeč v odst. 2, mohou získat menšinové organizace nebo kulturní instituce se zásadním významem pro kulturu menšiny. Ustanovení čl. 73 odst. 4 zákona ze dne 26. listopadu 1998 o veřejných financích (Sb. z. z 2003 r. Č. 15, poz. 148, v pozd. zn.)[2] jsou patřičně naplňována.

Hlava IV. Regionální jazyk

Čl. 19 1. Za regionální jazyk ve smyslu zákona, ve shodě s Evropskou chartou regionálních či menšinových jazyků, je považován jazyk, který:

- 1) je tradičně užíván na území daného státu jeho občany, kteří tvoří početně menší skupinu než zbytek obyvatel tohoto státu;
- 2) liší se od oficiálního jazyka tohoto státu; netýká se nářečí oficiálního jazyka státu ani jazyka migrantů.

2. Regionálním jazykem ve smyslu zákona je kašubský jazyk. Ustanovení čl. 7-15 jsou patřičně naplňována, s tím že počtem obyvatel obce, o němž je řeč v čl. 14, se chápe počet příslušníků užívajících regionální jazyk, stanovený úředně jako výsledek posledního sčítání obyvatelstva.

Čl. 20. 1. Realizace práva příslušníků jazyka, o němž je řeč v čl. 19, na výuku tohoto jazyka nebo v tomto jazyce se řídí podle zásad a způsobů určených v zákoně zmíněném v čl. 17.

2. Orgány veřejné správy mají povinnost činit příslušná opatření na podporu činnosti směřující k zachování a rozvoje jazyka, o němž je řeč v čl. 19. Ustanovení čl. 18 odst. 2 a 3 a odst. 5 jsou patřičně naplňována.

3. Opatřeními, o nichž je řeč v odst. 2, mohou být rovněž prostředky přidělené z rozpočtu jednotky územní samosprávy organizacím nebo institucím plnícím úkoly vedoucí k zachování a rozvoji jazyka, o němž je řeč v čl. 19.

Hlava V. Orgány pro národnostní a etnické menšiny

Čl. 21. 1. Orgánem vládní administrativy ve věcech pojatých zákonem je ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin.

2. Ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin především:

- 1) je nakloněn realizaci práv a potřeb menšin a vyvíjí v této věci aktivní činnost a iniciuje programy týkajících se:
  - a) zachování a rozvoje identity, kultury a jazyka menšiny při zajištění plné občanské integrace příslušníků menšin,
  - b) realizuje zásady rovného přístupu bez ohledu na etnický původ;
- 2) spolupracuje s odpovědnými orgány v zabraňování porušování práv menšiny;
- 3) provádí analýzu a hodnocení právní a společenské situace menšiny včetně problematiky realizace zásad, o nichž je řeč v bodě 1 pís. b);
- 4) rozšiřuje znalosti o menšinách a jejich kultuře a také iniciuje

průzkumy o situaci menšin včetně problematiky diskriminace, o níž je řeč v čl. 6 odst. 1, jejich projevech a metodách a strategii boje proti jejímu výskytu;
5) vyvíjí činnost ve prospěch zachování a rozvoje jazyka, o níž je řeč v čl. 19.

Čl. 22. 1. K úkolům hejtmana (tj. vojvody) patří:

- 1) koordinace činnosti orgánů vládní administrativy na území kraje (tj. vojvodství), plnění úkolů ve prospěch menšin;
- 2) činnost ve prospěch respektování práv menšin a zabraňování porušování těchto práv a diskriminaci příslušníků menšin;
- 3) činnost ve prospěch řešení problémů menšin;
- 4) činnost ve prospěch respektování práv osob užívajících jazyk, o němž je řeč v čl. 19.

2. V realizaci úkolů, o nichž je řeč v odst. 1, hejtman (tj. vojvoda) spolupracuje s orgány místních samospráv a společenskými organizacemi, především s organizacemi menšin, a posuzuje programy ve prospěch menšin, a také zachování a rozvoje jazyka, o němž je řeč v čl. 19, na území daného kraje (tj. vojvodství).

3. Hejtman (tj. vojvoda) může jmenovat zmocněnce ve věcech národních a etnických menšin podle čl. 35 zákona ze dne 5. června 1998 o vládní administrativě ve vojvodství (Sb. z. z 2001 r. Č. 80, poz. 872, v pozd. zn.)^[3] na dobu neurčitou.

Čl. 23. 1. Ustavuje se Společná komise vlády a národnostních a etnických menšin jako posudkově poradní orgán předsedy ministerské rady, zvaná dále "Společná komise".

2. K úkolům Společné komise patří:

- 1) posuzování realizace práv a potřeb menšin, včetně hodnocení způsobu realizace těchto práv, a také formulace návrhů v oblasti zajištění realizace práv a potřeb menšin;
- 2) posuzování ve věcech vytváření podmínek umožňující rozvoj kulturní identity menšin a zachování a rozvoj regionálního jazyka;
- 3) posuzování projektů právních aktů ve věcech menšin;
- 4) posuzování výše a zásad rozdělování prostředků ze státního rozpočtu určených na podporu činnosti směřující k ochraně, zachování a rozvoji kulturní identity menšin a zachování a rozvoji regionálního jazyka;
- 5) činnost ve prospěch zabraňování diskriminace příslušníků menšin.

3. V plnění svých úkolů Společná komise:

- 1) spolupracuje s orgány státní administrativy a místní samosprávy a s angažovanými společenskými organizacemi
- 2) může se obracet na instituce, zařízení a vědecká pracoviště, a především společenské organizace s žádostmi o hodnocení, stanoviska, expertízy či informace;
- 3) může zvat na svá jednání zástupce jednotek místních samospráv, společenských organizací a vědeckých pracovišť.

Čl. 24. 1. Členy Společné komise jsou:

- 1) zástupci orgánů vládní administrativy:
  - a) ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin,
  - b) ministr odpovědný ve věcech veřejné správy
  - c) ministr odpovědný ve věcech kultury a ochrany národního dědictví,
  - d) ministr odpovědný ve věcech školství a výchovy,
  - e) ministr odpovědný ve věcech veřejných financí,
  - f) ministr odpovědný ve věcech práce,
  - g) ministr spravedlnosti,

- h) ministr odpovědný ve věcech vnitra
- i) ministr odpovědný ve věcech společenské ochrany
- j) ministr odpovědný ve věcech zahraničních
- k) předseda Hlavního statistického úřadu,
- l) Rada ochrany památky válek a utrpení,
- m) šéf Kanceláře předsedy ministerské rady

2) zástupci menšin v počtu:

- a) dvou zástupců běloruské menšiny,
- b) jednoho zástupce české menšiny,
- c) dvou zástupců litevské menšiny,
- d) dvou zástupců německé menšiny,
- e) jednoho zástupce arménské menšiny,
- f) jednoho zástupce ruské menšiny,
- g) jednoho zástupce slovenské menšiny,
- h) dvou zástupců ukrajinské menšiny,
- i) jednoho zástupce židovské menšiny,
- j) jednoho zástupce karaimské menšiny,
- k) dvou zástupců lemkovské menšiny,
- l) dvou zástupců romské menšiny,
- m) jednoho zástupce tatarské menšiny;

3) dva zástupci společenství užívajícího jazyk, o němž je řeč v čl. 19;

4) tajemník Společné komise, jímž je pracovník řídicího úřadu ministra odpovědného ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin.

2. Předseda ministerské rady jmenuje a odvolává členy Společné komise na návrh ministra odpovědného ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin.

3. Ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin seznamuje orgány, o nichž je řeč v odst. 1 bod 1, a organizace menšin a společenství užívajícího jazyk, o němž je řeč v čl. 19, s úmyslem předložit předsedovi ministerské rady návrh, o němž je řeč v odst. 2.

4. Orgány, o nichž je řeč v odst. 1 bod 1, oznamují ministrovi odpovědnému ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin své kandidáty na členy Společné komise v termínu do 90 dnů ode dne obdržení oznámení, o němž je řeč v odst. 3.

5. Jednotlivé menšiny, o nichž je řeč v čl. 2, a společenství užívající jazyk, o němž je řeč v čl. 19, oznamují ministrovi odpovědnému ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin své kandidáty na členy Společné komise reprezentujících danou menšinu nebo společenství užívající jazyk, o němž je řeč v čl. 19, v počtu určeném pro tuto menšinu nebo pro toto společenství v odst. 1 bod 2 nebo 3, v termínu do 90 dnů ode dne obdržení oznámení, o němž je řeč v odst. 3.

6. Pokud v termínu určeném v odst. 5 některá menšina nebo společenství užívající jazyk, o němž je řeč v čl. 19, neoznámí své kandidáty, nebo jejich počet bude odlišný od vymezení počtu kandidátů pro danou menšinu v odst. 1 bod 2 a pro společenství v odst. 1 bod 3, pak ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin představí této menšině nebo společenství k posouzení své kandidáty na členy Společné komise reprezentujících tuto menšinu nebo společenství. V případě že se daná menšina nebo společenství v termínu do 30 dnů ode dne představení kandidátů ministrem odpovědným ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin nevyjádří, požadavek získání posouzení se pokládá za splněný.

7. V návrhu, o němž je řeč v odst. 2, ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin uvádí jako kandidáty na členy Společné komise pouze osoby kandidované orgány, o nichž je řeč v odst. 1 bod 1, a menšinami nebo společenstvím užívajícím jazyk, o němž je řeč v čl. 19, s výhradou odst. 6, a také kandidáta na tajemníka Společné komise.

Čl. 25. 1. Ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin předkládá předsedovi ministerské rady návrh na odvolání člena Společné komise v případě:

- 1) podání rezignace člena rezignujícího z členství ve Společné komisi;
- 2) podání orgánem menšiny nebo společenství užívajícího jazyk, o němž je řeč v čl. 19, jejichž je člen zástupcem, ministrowi odpovědnému ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin opodstatněného návrhu na odvolání člena Společné komise;
- 3) odsouzení člena pravomocným rozsudkem soudu za zločin spáchaný vědomou vinou.

2. Členství ve Společné komisi zaniká v případě smrti.

3. V případě zániku členství ve Společné komisi nebo v případě odvolání člena předseda ministerské rady jmenuje na návrh ministra odpovědného ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin nového člena Společné komise. Ustanovení čl. 24 odst. 2-7 jsou patřičně naplňována.

Čl. 26. Ministerská rada může do Společné komise zařadit, prostřednictvím nařízení, jiného zástupce orgánu vládní administrativy, než jak je uvedeno v čl. 24 odst. 1 bod 1. Pro jmenování a odvolávání členů Společné komise jsou patřičně naplňována ustanovení čl. 24 odst. 2, 3 a 7 a čl. 25.

Čl. 27. 1. Spoluvedoucími Společné komise jsou zástupce ministra odpovědného ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin a zástupce menšin a společenství užívajícího jazyk, o němž je řeč v čl. 19, zvolení členy Společné komise, o nichž je řeč v čl. 24 odst. 1 bod 2 a 3.

2. Spoluvedoucí Společné komise jmenuje a odvolává předseda ministerské rady na návrh ministra odpovědného ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin.

Čl. 28. 1. Zasedání Společné komise probíhají přinejmenším jednou za 6 měsíců.

2. Zasedání svolává spoluvedoucí Společné komise, který je zástupcem ministra odpovědného ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin z vlastní iniciativy nebo na návrh spoluvedoucího, který je zástupcem menšin a společenství užívajícího jazyk, o němž je řeč v čl. 19.

3. Za účelem sestavení společného stanoviska menšin a společenství užívajícího jazyk, o němž je řeč v čl. 19, spoluvedoucí, který je zástupcem menšiny a těchto společenství, může svolat zasedání, jehož se zúčastní pouze členové Společné komise, o nichž je řeč v čl. 24 odst. 1 bod 2 a 3. Stanovisko je neprodleně předáno ostatním členům Společné komise prostřednictvím spoluvedoucího.

4. Za účelem sestavení společného stanoviska vládní administrativy spoluvedoucí, který je zástupcem ministra odpovědného ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin, může svolávat zasedání, jichž se zúčastní pouze členové Společné komise, o nichž je řeč v čl. 24 odst. 1 bod 1. Stanovisko je neprodleně předáno ostatním

členům Společné komise prostřednictvím spoluvedoucího.

5. Stanoviska, o nichž je řeč v odst. 3 a 4, a také posudky, o nichž je řeč v čl. 23 odst. 2, jsou předány předsedovi ministerské rady a ministerské radě.

6. Podrobný pracovní řád Společné komise stanoví, prostřednictvím nařízení, předseda ministerské rady.

Čl. 29. 1. Členové Společné komise nemají z titulu členství ve Společné komisi právo na mzdu.

2. Představitelé organizací menšin a společenství užívajícího jazyk, o němž je řeč v čl. 19, kteří se účastní práce Společné komise, mají právo na vrácení cestovních a ubytovacích výdajů podle zásad určených v předpisech o výši a podmínkách přidělování obnosů náležejících pracovníkovi zaměstnanému ve státní nebo samosprávné jednotce rozpočtové oblasti z titulu služební cesty na území státu, vydaných na základě čl. 775 § 2 Zákoníku práce.

Čl. 30. 1. Řízení organizačně technického chodu Společné komise zajišťuje řídicí úřad ministra odpovědného ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin.

2. Náklady činnosti Společné komise jsou kryty z části státního rozpočtu, kterou disponuje ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin.

Čl. 31. 1. Orgány vládní administrativy, místních samospráv a organizace menšin a společenství užívajícího jazyk, o němž je řeč v čl. 19, mají povinnost předávat ministrovi odpovědnému ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin, na jeho návrh, informace z oblasti činnosti těchto orgánů nebo organizací, týkajících se situace menšin a společenství užívajícího jazyk, o němž je řeč v čl. 19, respektive plnění úkolů ve prospěch menšin a zachování a rozvoje jazyka, o němž je řeč v čl. 19.

2. Rozsah informací, o nichž je řeč v odst. 1, posuzuje Společná komise.

3. Ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin připravuje, přinejmenším jednou za dva roky, zprávu o situaci menšin v Polské republice, s přihlédnutím k informacím, o nichž je řeč v odst. 1. Zprávu posuzuje Společná komise.

4. Zpráva spolu s posouzením, o nichž je řeč v odst. 3, jsou předávány ministerské radě a následně - po schválení zprávy ministerskou radou - zveřejňovány ministrem odpovědným ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin v elektronické podobě.

Čl. 32. Orgány vládní administrativy, místních samospráv a nevládní organizace mají povinnost předávat hejtmanovi (tj. vojvodovi), za účelem posouzení, dokumenty týkající se programů realizovaných s jejich účastí na území kraje (tj. vojvodství), týkajících se menšin nebo zachování a rozvoje jazyka, o němž je řeč v čl. 19, hrazených plně nebo částečně z veřejných prostředků.

Hlava VI.

Změny v závazných ustanoveních, přechodná a závěrečná ustanovení

Čl. 33. V zákoně ze dne 15. listopadu 1956 o změně křestních jmen a příjmení (Sb. z. z 1963 r. Č. 59, poz. 328, v pozd. zn.)[4] v čl. 2 se přidává odst. 3 ve znění:

"3. Zvláštní okolnosti nastávají také v případě, kdy se žadatel chce vrátit ke křestnímu jménu nebo příjmení, jejichž změna byla způsobena z důvodu jejich nepolského znění, v důsledku správního rozhodnutí učiněného bez jeho žádosti."

Čl. 34. V zákoně ze dne 7. září 1991 o systému školství (Sb. z. z 2004 r. Č. 256, poz. 2572 a Č. 281, poz. 2781) v čl. 13 se přidává odst. 6 a 7 ve znění:

"6. Ministr odpovědný ve věcech školství a výchovy přijme opatření pro zajištění možnosti vzdělávání učitelů a přístupu k učebnicím pro potřeby škol a veřejných pracovišť, o nichž je řeč v odst. 1.

7. Ministr odpovědný ve věcech školství a výchovy přijme opatření pro popularizaci znalostí historie, kultury, jazyka a náboženských tradic národních a etnických menšin a společenství užívajícího regionální jazyk."

Čl. 35. V zákoně ze dne 29. prosince 1992 o rozhlasovém a televizním vysílání (Sb. z. z 2004 r. Č. 253, poz. 2531) se zavádí následující změny:

1) v čl. 21:

a) v odst. 1a se přidává bod 8a ve znění:

"8a) respektování potřeb národnostních a etnických menšin a společenství užívajícího regionální jazyk, včetně vysílání zpravodajských pořadů v jazyce národnostních a etnických menšin a v regionálním jazyce."

b) v odst. 2 se ruší bod 9;

2) v čl. 30 se přidává odst. 4a ve znění:

"4a. Při jmenování programových rad oddělení vysílajících pořady v jazycích národnostních a etnických menšin a v regionálním jazyce ředitelé oddělení respektují kandidáty nominované společenskými organizacemi národnostních a etnických menšin a společenství užívajícího regionální jazyk."

Čl. 36. V zákoně ze dne 4. září 1997 o úsecích vládní administrativy (Sb. z. z 2003 r. Č. 159, poz. 1548, v pozd. zn.)[5] se zavádí následující změny:

1) v čl. 5 bod 25 nové znění:

"25) náboženská vyznání a národnostní a etnické menšiny";

2) v čl. 30 nové znění:

"Čl. 30. Úsek náboženská vyznání a národnostní a etnické menšiny zahrnuje problematiku:

1) vztahů státu s katolickou církví a jinými církvemi a náboženskými spolky,

2) spojené se zachováním a rozvojem kulturní identity národnostních a etnických menšin a s rozvojem regionálního jazyka."

Čl. 37. V zákoně ze dne 7. října 1999 o polském jazyce (Sb. z. Č. 90, poz. 999, v pozd. zn.)[6] v čl. 2 bod 2 nové znění:

"2) práv národnostních a etnických menšin a společenství užívajícího regionální jazyk."

Čl. 38. V zákoně ze dne 29. srpna 2003 o úředních místních názvech a názvech fyziografických objektů (Sb. z. Č. 166, poz. 1612) v čl. 5 v odst. 1 za bod. 5 se přidává bod 6 ve znění:

"6) tajemník Společné komise vlády a národnostních a etnických menšin, ustavené na základně ustanovení čl. 23 zákona ze dne 6. ledna 2005 o národnostních a etnických menšinách a regionálním jazyce (Sb. z. Č. ..., poz. ...).".

Čl. 39. Ministr odpovědný ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin uvědomí orgány, o nichž je řeč v čl. 24 odst. 1 bod 1 a organizace menšin a společenství užívajícího jazyk, o němž je řeč v čl. 19, o úmyslu předložit předsedovi ministerské rady s návrhem, o němž je řeč v čl. 24 odst. 2, v termínu do 60 dnů ode dne vyhlášení zákona.

Čl. 40. Věci pojaté předpisy zákona, které upravují ustanovení závazná pro Polskou republiku, ratifikovaných s předchozím souhlasem vyjádřeným v zákoně mezinárodních smluv, se řídí ustanoveními těchto smluv.

Čl. 41. Zaměstnanci řídicího úřadu ministra odpovědného ve věcech kultury a ochrany národního dědictví, zajišťující do dne vyhlášení zákona plnění úkolů v oblasti práv národnostních a etnických menšin, se tímto dnem stávají zaměstnanci řídicího úřadu ministra odpovědného ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin. Ustanovení čl. 231 Zákoníku práce jsou patřičně naplňována.

Čl. 42. 1. Jmenní řídicího úřadu ministra odpovědného ve věcech kultury a ochrany národního dědictví, sloužící k plnění úkolů v oblasti práv menšin, se dnem vyhlášení zákona stává jmenním řídicího úřadu ministra odpovědného ve věcech náboženského vyznání a národnostních a etnických menšin.

2. Finanční prostředky odebrané v části 24 státního rozpočtu kultura a ochrana národního dědictví, určené k plnění úkolů v oblasti práv menšin a na podporu vydávání časopisů v regionálním jazyce, se dnem vyhlášení zákona přesouvají do části 43 státního rozpočtu náboženská vyznání a národnostní a etnické menšiny.

Čl. 43. Zákon nabývá účinnosti po uplynutí 3 měsíců ode dne vyhlášení s výjimkou čl. 36, čl. 39, čl. 41 a čl. 42, které nabývají účinnosti dnem vyhlášení.

---

[1] Změny uceleného textu jmenovaného zákona vyhlášené ve Sb. z. z 2002 r. Č. 23, poz. 220, Č. 62, poz. 558, Č. 113, poz. 984, Č. 153, poz. 1271 a Č. 214, poz. 1806, z 2003 r. Č. 80, poz. 717 a Č. 162, poz. 1568 a z 2004 r. Č. 102, poz. 1055, Č. 116, poz. 1203 a Č. 167, poz. 1759.

[2] Změny uceleného textu jmenovaného zákona vyhlášené ve Sb. z. z 2003 r. Č. 45, poz. 391, Č. 65, poz. 594, Č. 96, poz. 874. Č. 166, poz. 1611 a Č. 189, poz. 1851 a z 2004 r. Č. 19, poz. 177, Č. 93, poz. 890, Č. 121, poz. 1264, Č. 123, poz. 1291 a Č. 210, poz. 2135.

[3] Změny uceleného textu jmenovaného zákona vyhlášené ve Sb. z. z 2001 r. Č. 128, poz. 1407, z 2002 r. Č. 37, poz. 329, Č. 41, poz. 365, Č. 62, poz. 558, Č. 89, poz. 804 a Č. 200, poz. 1688, z 2003 r. Č. 52, poz. 450, Č. 137, poz. 1302 a Č. 149, poz. 1452 a z 2004 r. Č. 33, poz. 287.

- [4] Změny uceleného textu jmenovaného zákona vyhlášené ve Sb. z. z 1963 r. Č. 59, poz. 328, z 1990 r. Č. 34, poz. 198, z 1998 r. Č. 106, poz. 668 a Č. 117, poz. 757 a z 2001 r. Č. 43, poz. 476.
- [5] Změny uceleného textu jmenovaného zákona vyhlášené ve Sb. z. z 2003 r. Č. 162, poz. 1568 a Č. 190, poz. 1864 a z 2004 r. Č. 19, poz. 177, Č. 69, poz. 624, Č. 91, poz. 873, Č. 96, poz. 959, Č. 116, poz. 1206, Č. 238, poz. 2390 a Č. 240, poz. 2408.
- [6] Změny uceleného textu jmenovaného zákona vyhlášené ve Sb. z. z 2000 r. Č. 29, poz. 358, z 2002 r. Č. 144, poz. 1204, z 2003 r. Č. 73, poz. 661 a z 2004 r. Č. 92, poz. 878.